

Kouzelné housle.

Pozůstalost mladého nebrasského umělce.

(Píše John F. Kreyčík.)

V minulém čísle tohoto listu podal jsem smutnou zprávu o úmrtí mladého českého uměleckohouslisty Viléma J. Mudry, při kteréžto truchlivé události přišla na jevo historka o původu houslí, na kterýchž mladistvý Mudra za krátkého svého žití dobytí si svou mistrnou hrou takové cti a vážnosti ve všech kruzích.

Vilém Mudra počal se učiti na housle, když mu bylo deset let a činil ve hře takové pokroky, že ho otec jeho dal do zdejší konservatoře. Zde prodělal s úspěchem veškeré školy předních umělců a zbývala mu ku studiu ještě škola Paganiniho, která měla dokončiti odborné vzdělání jeho. Všechny úkoly jeho v konservatoři byly mu pouhou hračkou a celý duch jeho zdál se býti zaujat nadšením pro hudbu.

Když bylo Vilémovi asi 14 let, koupil mu otec ony zmíněné housle, na kteréž ve svém 16 roku hrál v Oliver divadle při graduální slavnosti. A zde výtečnou svou hrou uchvátil a nadšením naplnil veškeré obecenstvo, takže třikrát musel vystoupiti, nežli se posluchačstvo uklidnilo. Každý tehdy říkal, že je to neuvěřitelné, aby mohl člověk učiniti tak mohutný dojem na city posluchačů. Všechno jeho svěží duch zdál se býti soustředěn v jeho houslích a cituplné tony takřka elektrisovaly přítomné obecenstvo. Jest mně ještě podotknouti, že celou skladbu, již přednášel, hrál z paměti, celkem 10 velikých listů z velké jedné opery.

V témž asi čase produkovala se v Lincoln jistá virtuoska na housle. Mladý Mudra obstaral si onu skladbu, již virtuoska hrála, a sehrál ji před tímž obecenstvem, začtež se mu dostalo větší pochvaly než oné virtuosce, a to i od hudebních expertů, již jednomyslně se shodovali v úsudku, že jeho hra byla lepší a dokonalejší nad onu zmíněnou umělkyni. Když malý Vilém hrál v orchestru, tu se i staří šediví hudebníci museli chytat jeho, neb on četl noty tak dobyte a rychle jako jiný čte obyčejné psaní neb knihu. Ano, jeden kapelník orchestru se dokonce vyjádřil: "Já sám se musím stydět za to, ale poctivě doznávám, že tomu hochu nemohu postačit. On ty noty zrovna hltá a nevynechá ani jediné a já se ho musím chytat též." Poslední léta věnoval se mladý Mudra hudbě úplně, hraje v orchestru a v kapele.

Podáv stručný životopisný nástin mladého našeho krajaně, jenž dodělal se takového úspěchu za okolností právě vylíčených, zmíním se nyní o houslích, pravém to výrobku italském a pozůstalosti mladého virtuosy, zanechané v dědictví zarmouceným rodičům, bratrům a sestřím. Historku, vztahující se na housle ty, zvěděli jsem osobně od p. Alberta Mudry, otce předčasné zesnulého umělce, a pravdivost její dosvědčena byla dole uvedenými na slovo vzatými pány, kteří dobrozdání své o houslích těch podali.

Pan Albert Mudra byl a je sám výborný hudebník a velkým milovníkem hudby. Za jisté příležitosti spolučinkoval s orchestrem na pikniku. Když již hráli hodnou chvíli, přišel k nim člověk vědně je oblečený a prohlížel si zvěděné housle hrací. To zavdalo podnět k rozhovoru a tu muž ten jal se vypravovat, že má též housle, jimž však co do hlasy a zvuku nemohou se ani přirovnati housle žádného z hracích. Nikdo však povídání tomu nevěnoval tehdy velké pozornosti, neboť každý šumal, jakmile přijde k nástroji, již se vychloubá, že má

nástroj lepší než kdokoli jiný, třebaže se nestal ve skutečnosti ani za pět grošů.

Za nějaký čas sešel se p. Mudra s tímž člověkem v Brantově hostinci a jakmile se počalo mluviti o hudbě, počal se muž ten opět vychloubati, jaké prý má housle a jak krásný mají hlas. To vzbudilo již zvědavost p. Mudry, i počal se podrobněji vyptávati na ty housle. Muž, jehož jméno bylo Shin, vyprávěl pak tuto kroniku o houslích:

Jistý přítel jeho cestoval svého času s jednou orkestrální společností jakožto virtuos na housle. Když na své umělecké cestě zavítal do Lincoln, roznemohl se jeden člen orchestru, hrájící na cello, a přítel Shinův musel převzít jeho místo. Shin byl také hudebníkem, jako jsou téměř všichni Italové, a tu přítel jeho, nechtěje se s houslemi na cestě opatrovati, světil je v opatrování Shina než se vrátí nazpět, ale s podmínkou, aby je nikomu nedával. Než přítel onen zemřel v Kalifornii a housle zůstaly Shinovi. Dcera Shinova se na nich vycvičila ve hře a i manželka jeho na ně hrála. Když pak dcera jeho se nejlépe připravila k veřejnému vystoupení, zemřela a později ze mřela i jeho choť, zanechajíc Shina osamělého s houslemi. Byl v dobrých poměrech, avšak nelibostný osud nedopřál mu pokce. Pomalu šel dolů, až se konečně viděl nucena pohlížeti na housle jako na jedinou svou spásu. Celá bytost jeho zaujata byla jeho houslemi a on k nim přilnul, jako by duši měly i hlas, jež prý nápodobují, a to mu bylo největší útěchou při vzpomínce na jeho neštěstí. Na otázku pak, zdali jsou housle ty pravé, odvětil, že to jsou tytéž, jež mu přítel zanechal.

Dále o tom nebylo již mluveno. Pan Mudra však, chtěje synu svému housle koupiti, umínil si, že koupí ony od Shina, jestliže se s ním ještě někdy setká. Náhoda tomu chtěla, že brzy na to potkal Shina na ulici, když se vracel domů z práce. Zastavili se a zapředli hovor o houslích a pod. A tu se jej p. Mudra otázal, kolik by za své housle chtěl. Shin podíval se nejprve na p. Mudru a potom na housle a ihned se dal do lilstivého pláče a nafikání, že housle ty nemůže prodat atd., po chvíli ale přece pravil, že by za ně vzal \$75. Přítel p. Mudry se Shinovi vysmál, pravice, že by se takových stěpů za tolik peněz dala koupiti celá kára.

Pana Mudru velice však zajímala historka o houslích a proto pozval Shina do hostince. Když zde chvíli o předmětu tom hovořili, pravil pan Mudra Shinovi: "Je-li jen polovic pravdy, co o houslích pravíš, dám ti za ně \$50." Tu se Shin opět dal do pláče a zdálo se, jakoby chtěl i nechtěl prodat housle, jež po celou dobu tu z ruky nedal, ba ani dáti nechtěl. Teprve když mu pan Mudra řekl, že nebude kupovat zajíce v pytlí, podal mu je, ale sledoval úzkostlivě každý jeho pohyb.

Byly to na pohled jen housle obyčejné, ošumělé, ohmatané a navrchu v levo od kobyky byly proraženy. Byly více vykrojeny a více také vybouleny než jiné housle, zadek jich byl z jediného kusu, na smyčci bylo jenom několik žíní, inu, na pohled to byl nástroj pranepatrný. Shin po dlouhém smlouvání a za lilstivého pláče housle konečně prodal s podmínkou, že je bude moci koupiti zpět, jakmile bude mít peníze. Pan Mudra k tomu svolil, podotknou pouze, že pak bude muset také zapřavit obnos za správkou houslí. Sotva ale Shin vzal peníze do ruky, již se vracel a žádal housle své zpět, na konec se ale přece utíčil.

Pan Mudra, vzav housle, nesl si je s uspokojením domů. Na cestě se zastavil v hudebním obchodu Ed. Waltsa, aby se pozřel ohledně správkou houslí, a zároveň aby se dověděl, jaké jsou to housle. Walts prohlédl housle, ihned se ptal, kde p. Mudra housle ty vzal, a když mu tento vypověděl celou historii, byl celý unesen praví, že to nejsou housle jen obyčejné, nýbrž že to jsou housle nanejvýš cenné. Právě šel kolem prof. Hagenow, učitel houslí na konservatoři, jež Walts zavolal. Jakmile vzal Hagenow housle do rukou, ihned se tázal dychtivě, kde nástroj ten vzal a jak k němu přišel, ježto housle ty nejsou zdejší výrobek a praví, že vyhlížejí jako housle onoho virtuosy, který zde na ně před mnohými léty koncertoval. A na konec doložil: "Jsou-li ty právě a tytéž, mají cenu \$1,000." Na to mu p. Mudra sdělil, že jsou to housle jeho a vyprávěl mu jich osudy. Na to se ho pan Mudra ptal, jakou asi mají cenu zrovna jak jsou dnes, a tu mu Hagenow odvětil: "Cena jejich nemůže býti ani určena, ale tak jak jsou, mají cenu \$250 i pro nejhudšího člověka." Hagenow vyprosil si je pro ten večer do hudební zkoušky, ve kteréž se kapelník vyslovil: "Pane Mudra, vy zde máte skutečný poklad. Jste nešťastnějším člověkem na světě! Tyto housle, pokud já jsem dosud slyšel, napodobují nejbližší lidský hlas."

Později, když byly dány housle ty do Compton obchodu, vyjádřil se o nich opravovatel houslí, expert ve svém oboru: "Nej žádná pochybnosti o tom, že jsou tyto housle pravé. Jest to zboží pravé, italský výrobek slavných mistrů a musí býti přes 200 let staré." Housle pak byly poslány do New Yorku do správy italskému expertu v oboru tom, kterýž též prohlásil, že jsou housle ty výrobkem starodávno umění, a za správkou, za kousek dřeva asi jako prst, čítal si \$3700 mimo výlohy expressní. Housle nesou vnitřní nápis: Caspare da Solo in Brescia.

Pan Mudra později koupil k houslím dva smyčce, jeden za \$25.00 a jiný za \$40.00, jež byly zhotoveny a přispůsobeny schválně k houslím. Z toho již lze seznati, že housle ty jsou a musí býti, zač jsou vydávány, když jen za nepatrnou správkou požádal si mistr takový obnos. Byly koupeny v roku 1895, kdy u malého Viléma počal se vyvíjeti umělecký talent. Velký obnos nabízen byl panu Mudrovi za housle ty, ale on ho nepřijal.

Sám jsem housle prohlížel, ale nejsa žádným houslistou, ba nemaje ani příležitosti je slyšeti, nemohu sám podati o nich nějaký úsudek. Pan Mudra ponechá si housle jakožto památku na milého svého syna, jenž tak šťastně nadán byl pro vznešené umění hudební a jemuž krutá neúprosná smrt tak záhy zkazila světlou a mnohoslibnou budoucnost.

President Roosevelt praví: "Slova jsou dobrá pouze když za nimi stojí činy." Množství chvály vzdané starému bylinnému léku Dra. Petra Hoboku je podporováno zápisem uzdravení, táhnoucím se po více než sto roků. Oblíbený tento a úspěšný lék byl prvně užit starým Dr. Petrem Fahrneyem v roce 1780, a byl předáván s otce na syna po čtyry pokolení ku nyníjším majitelům: Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Louis Berka,

český právník a veřejný notář

941 N. Y. Life Bldg., Omaha.

Všechno nájemné odpovídá od 2 hod. do 6

Willow Springs Pivovar

dávka

ZELENÉ "TRADING STAMPS"

Za \$3.00 zelených Trading Stamps s každou bednou

STARS & STRIPES
(2 tucty pintrových lahví)
— cena

\$1.25

Za \$5.00 zelených Trading Stamps s každou bednou

STARS & STRIPES
(2 tucty kvartrových lahví)
— cena

\$2.25

Pamatujte!

Kromě toho, že dostanete nejlepší lahvové pivo, dostanete též dvojnásobnou hodnotu v zelených "Trading Stamps."

Objednejte si poštou neb telefonem 1806 nebo 1685.

PURITY

STORZ BLUE RIBBON

Jest zdravé pivo. Ono osvěžuje a posiluje vás — vzpružuje vaši chuť k jídlu — dobývá ruměnu zdraví vašim tvářím. Objednejte si bednu pro svou domácnost

STORZ BREWING CO. OMAHA

THE FAMILY BEER

Metz Bro's Brewing Co.

Nejstarší pivovar v Omaze.

TELEFON 110.

Vaří nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém západě.

Jižní Dakota Zem hojnosti

Bohatá půda, mírné podnebí a hojnost vody učinily Jižní Dakotu jedním z nejlepších rolnických států v Unii.

Půda Lyman okresu jest neobyčejně bohatá. Jest to černá hlína se žlutou hlínou ve spodu. Prodloužení tratí Lyman okresem, zbudované nedávno

Chicago, Milwaukee & St. Paul drahou

otevřelo část onoho státu dosud spoje obydlí. Pozemky se nyní prodávají za cenu od \$8 do \$15 akr a jest celkem pravděpodobno, že cena jich během jednoho roku vzroste o 100 až 200 procent. Jižní Dakota skýtá velkou příležitost pro člověka s malým kapitálem.

Kniha o Jižní Dakotě za dva centy poštovního.

Chcete-li zdarma knihy a brožurky o Jižní Dakotě, vyplňte laskavě tento kupon a zašlete jej poštou dnes

F. A. Nash, G. W. A., 1524 Farnam St., Omaha, Neb.

Jméno .....

Adresa ulice .....

Město .....

Zamýšlený cíl .....

Předplatte se na Pokrok pouze \$1 ročně.